

El Rabin que vaig conèixer

Xavier Vinader

"Yitzhak Rabin era un home sense marxa enrere. Els seus enemics ho sabien i per això van decidir matar-lo. Ara sols cal esperar que el seu record serveixi per aprofundir el camí de pau que va ajudar a obrir."

Va morir com el que va ésser tota la vida. Com un soldat. A primera línia. Yitzhak Rabin sabia el que s'hi jugava però estava segur del camí que feia. Durant 27 anys havia fet la guerra als àrabs fins que, en un moment determinat, se'n va adonar que no hi havia una altra sortida que entendre's amb ells. Que calia aprendre a conviure amb els palestins. Tot seguir es va convertir en el més important promotor del diàleg entre les dues comunitats.

"Ja n'hi ha prou de sang i de llàgrimes" –va dir el 13 de setembre de 1993 a Washington, en el moment de donar-li la mà al seu enemic més emblemàtic, l'àsser Arafat. Aquell gest va segellar el començament d'un procés de pau entre dos pobles tradicionalment enfrontats i li va fer guanyar l'admiració de molts ciutadans del món. Altres, els més radicals, a partir d'aquell moment el van començar a veure com un traïdor. Fins que, un d'aquests, Yigal Amir, militant d'un grupúscul ultranacionalista israelià, li va engegar tres trets per l'esquena quan acabava un míting pacifista en el centre de Tel Aviv.

El primer ministre Yitzhak Rabin era un home difícil de protegir. Com tots els oficials israelians havia fet seu el lema "*Follow me*" ("Segueix-me") i li agradava anar al davant de tothom sempre. Feia anar de cul el seu equip de seguretat i es negava sistemàticament a portar jaqueta antibala en els actes multitudinaris. Tenia tots els tics d'un guerrer veterà, menyspreava el risc i això, segurament, el va perdre.

Jo el vaig conèixer el juliol de 1987 i guardo d'aquella trobada un record molt especial. Feia un reportatge amb els soldats de la brigada Golani – una de les unitats d'elit de l'exèrcit israelià – que s'entrenaven assaltant fortificacions concèntriques construïdes a l'estil soviètic –el mateix que utilitzen els siris– en un lloc secret al mig del desert de Judea. M'havien portat fins allí sense dir-me on érem, havia empassat sortia tot el dia, suportant una calor d'espant i tenia les orelles plenes de les canonades dels tancs Merkava. Al final de la tarda, Rabin, que aleshores era ministre de Defensa, es va deixar caure del cel amb helicòpter. Només posar peu a terra ens va invitar a seguir-lo. Vàrem anar a la primera línia pujant i baixant dunes sense parar. Ell estava en el seu element i nosaltres les vam passar ben magres per atrapar-lo. Els soldats el coneixien –la paradoxa és que el seu assassí, Yigal Amir, és un golani a la reserva– i el saludaven sense protocol. Més tard va passar algunes hores xerrant amb nosaltres.

S'ha dit que era un home poc simpàtic, molt sec i de poques paraules. Però aquell dia es va

mostrar extremadament amable. Semblava la combinació perfecta de soldat i polític. Va parlar dels anys de la independència, del seu mentor Moshé Dayan i de la Guerra dels Sis Dies on era cap d'estat major. Es va mostrar preocupat per la seguretat en la zona nord, especialment pels Alts del Golan i el moments de la veïna Síria. No el vaig sentir mai parlar malament dels àrabs "perquè –deia– encara que siguin els nostres enemics cal respectar-los".

Vàrem compartir un plat de ranxo en una cantina de campanya. I en un moment determinat li vaig preguntar si no estava cansat d'haver passat mitja vida combatent. "No em van deixar una altra opció– va respondre. Calia defensar-se. De petit, recordo que vaig veure en un diari una caricatura on sortia un àrab que donava una potada al cul als jueus i ens llençava al mar. Jo vaig jurar que això no em passaria mai i per això més tard, fins i tot als meus fills, no els vaig ensenyar a nedar".

Yitzhak Rabin era un home sense marxa enrere. Els seus enemics ho sabien i per això van decidir matar-lo. Ara sols cal esperar que el seu record serveixi per aprofundir el camí de pau que va ajudar a obrir.

Yigal Amir. L'assassí de Rabin és un golani en la reserva, tot i que els soldats coneixien el president i el saludaven sense protocol.